

Trumpi atsakymai, kuriuos sveikatos priežiūros specialistai gali pateikti, atsakydami į žmonių dažnai užduodamus klausimus apie COVID-19 vakciną

Jūsų išsamūs ir aiškūs atsakymai pacientams gali padėti jiems apsisprendžiant, ar skiepytis vakcina nuo COVID-19 ligos

1. Ar turėčiau pasiskiepyti nuo COVID-19?

Rekomenduojame pasiskiepyti. Ši vakcina apsaugos jus nuo užsikrėtimo COVID-19. Jei būdami pasiskiepiję vis tiek užsikrėsite koronavirusine infekcija, vakcina gali apsaugoti jus nuo sunkesnių ligos formų. Pasiskiepiję šia vakcina taip pat apsaugosite jus supančius žmones.

2. Ar skiepai gali sukelti COVID-19 ligą?

Ne. Nė vienoje vakcinoje, kurią leidžiama naudoti arba kuri šiuo metu yra kuriama Jungtinėse Amerikos Valstijose, nėra gyvo viruso, sukeliančio COVID-19 ligą. Tačiau pasiskiepijus įprastai turi praeiti kelios savaitės, kol organizme susiformuoja imunitetas šiai ligai. Vadinasi, įmanoma užsikrėsti COVID-19 sukeliančiu virusu ir susirgti prieš pat skiepijantis arba vos tik pasiskiepijus šia vakcina.

3. Jeigu jau persirgau COVID-19, ar man vis tiek reikia pasiskiepyti?

Taip. Ligų kontrolės ir prevencijos centras rekomenduoja skiepytis, net jeigu jau esate persirgę COVID-19 liga, nes šiuo virusu galite užsikrėsti ir vėl. Nors persirgę COVID-19 galite turėti trumpalaikę antikūnų sukeltą apsaugą, mes nežinome, kiek ilgai ji trunka.

4. Ar galiu nuo COVID-19 paskiepyti savo vaiką?

Ne. Turi būti atlikta daugiau tyrimų, kad būtų galima šią vakciną rekomenduoti jaunesniems negu 16 metų amžiaus vaikams.

5. Ar saugu skiepytis COVID-19 vakcina sergant lėtine liga?

Taip. COVID-19 vakcina ypač svarbi asmenims, sergantiems įvairiomis lėtinėmis ligomis, pvz., širdies, plaučių ligomis, diabetu, arba turintiems antsvorio. Sergantiems šiomis ligomis kyla didesnė rizika susirgti sunkia COVID-19 ligos forma.

6. Galbūt imunitetą nuo COVID-19 geriau įgyti natūraliai nei skiepijantis?

Ne. Nors persirgę COVID-19 galite turėti trumpalaikę antikūnų sukeltą apsaugą, mes nežinome, kiek laiko ji trunka. Geriausiai nuo šios ligos apsaugos skiepai, kurie yra visiškai saugūs. COVID-19 virusu užsikrėtę žmonės gali susirgti sunkiomis ligomis, o kai kurių jų simptomai gali tęstis ilgus mėnesius ir smarkiai pabloginti sveikatos būklę.

7. Kodėl COVID-19 vakcina reikia skiepytis du kartus?

Skiepijantis jau patvirtintomis ar vis dar kuriamomis vakcinomis prireiks dviejų vakcinos dozių. Pasiskiepijus pirmą kartą, sukeliama imuninė atsakas, kuris leidžia imuninei sistemai atpažinti virusą.

Antroji vakcinos dozė šį imuninį atsaką sustiprina. Taigi dvi vakcinos dozės suteikia geriausią apsaugą.

8. Ar skiepytis skausminga ir ar po skiepo galiu blogai jaustis?

Tam tikras šalutinis poveikis gali pasireikšti, bet jis po kelių dienų išnyksta. Gali skaudėti ranką, pasireikšti galvos skausmas, karščiavimas ar kūno skausmai. Tai nereiškia, kad susirgote COVID-19 liga. Šalutinis poveikis rodo, kad vakcina veikia ir skatina imuniteto formavimąsi. Jei po savaitės simptomai neišnyksta ar pasireiškia sunkesni simptomai, kreipkitės į gydytoją.

9. Ar vakcina nuo COVID-19 sukelia kokį nors ilgalaikį šalutinį poveikį?

Kadangi COVID-19 vakcinos sukurtos visai neseniai, prireiks daugiau laiko ir turės pasiskiepyti didesnis skaičius žmonių, kol sužinosime daugiau apie labai retą ar galimą ilgalaikį šalutinį poveikį. Gera žinia ta, kad visų patvirtintų vakcinų saugos duomenims surinkti buvo atlikti mažiausiai aštuonias savaites trukę klinikiniai tyrimai, be to, nėra įprasta, kad šalutinis vakcinos poveikis pasireikštų praėjus daugiau kaip aštuonioms savaitėms po skiepijimosi.

10. Iš kur galiu žinoti, kad COVID-19 vakcina yra saugi?

Visos COVID-19 vakcinos buvo išbandytos atlikus klinikinius tyrimus, kuriuose dalyvavo dešimtys tūkstančių žmonių, siekiant užtikrinti, kad jos atitinka nustatytus saugumo standartus ir apsaugo įvairaus amžiaus ir įvairių rasių bei tautybių asmenis. Tyrimų metu nenustatyta jokių rimtų saugumo problemų. Ligų kontrolės ir prevencijos centras bei Maisto ir vaistų administracija (FDA) vykdo vakcinų stebėseną ir tokiu būdu renka duomenis apie galimas su saugumu susijusias problemas, kai šios vakcinos patvirtinamos ir pradedamos naudoti.

11. Kaip pranešti apie problemas ar nepageidaujamas reakcijas, pasireiškusias pasiskiepijus COVID-19 vakcina?

Pajautus nepageidaujamą reakciją po COVID-19 vakcinos, apie tai galite informuoti Valstybinę vaistų kontrolės tarnybą www.vvkt.lt. Jeigu simptomai blogėja, rekomenduojame kreiptis į savo šeimos gydytoją.

